

Universitatea Tehnică a Moldovei

**EVALUAREA STABILITĂȚII FINANCIARE A
BC "MAIB" SA**

Masterandă:

Lupașcu Lucreția

Conducătoare:

**Gheorghîța Maria
dr., prof. universitar**

Chișinău, 2024

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Inginerie Economică și Business
Departament Economie și Management

Admis la susținere
Șef departament:
Nume Prenume, titlul științifico-didactic, titlul științific

„_____” _____ 2024

Evaluarea stabilității financiare a BC „MAIB” SA
Teză de master

Masterandă:

**Lupașcu Lucreția,
gr.AA-222M**

Conducătoare:

**Gheorghita Maria,
dr., prof. univ.**

Chișinău, 2024

ADNOTARE

la teza de master cu tema ” **Evaluarea stabilității financiare a BC MAIB SA** ”, realizat de
Lupașcu Lucreția,
Chișinău 2024

Structura tezei: Introducere, Trei capitole, Concluzii și recomandări, Bibliografie formată din 34 de surse, 9 anexe, 64 pagini text de bază, 16 tabele și 15 figuri

Cuvinte cheie: Stabilitate economică, bancă, supraveghere, indicatori, sistem bancar, oportunități

Scopul tezei de master este de a evalua și analiza în profunzime stabilitatea financiară a sectorului bancar în baza BC MAIB SA. Prin această evaluare, se urmărește înțelegerea mai profundă a factorilor care influențează stabilitatea financiară a băncii și identificarea măsurilor necesare pentru consolidarea acesteia. Scopul principal al tezei este de a oferi o analiză cuprinzătoare a situației financiare a BC MAIB SA, axată pe principalele aspecte care determină stabilitatea instituției. Această analiză include evaluarea lichidității, solvabilității, rentabilității și a altor indicatori financiari relevanți pentru a evidenția performanța și riscurile asociate cu activitatea băncii.

Obiectivele tezei sunt analiza și interpretarea indicatorilor financiari cheie ai BC MAIB SA, precum lichiditatea, solvabilitatea, rentabilitatea și riscul de credit. Această analiză va oferi o imagine detaliată a performanței financiare a băncii și va ajuta la identificarea zonelor de vulnerabilitate sau de îmbunătățire. Prin identificarea și evidențierea unor aspecte relevante pentru stabilitatea financiară, teza va contribui la dezvoltarea politicilor și a reglementărilor bancare în Republica Moldova. Această contribuție este crucială pentru consolidarea sectorului bancar și pentru asigurarea unui mediu financiar stabil și durabil în țară. În plus, drept obiectiv principal este oferirea de recomandări specifice pentru îmbunătățirea stabilității financiare a BC MAIB SA, precum și pentru consolidarea sectorului bancar din Republica Moldova în ansamblu. Prin identificarea și abordarea aspectelor critice, se dorește contribuția la creșterea durabilă și la stabilitatea sistemului bancar din țară.

Metodologia cercetării constă în utilizarea metodelor și tehnicilor de calcul, studiul surselor bibliografice, analize și sinteze pentru realizarea evaluării stabilității bancare.

În cadrul tezei am utilizat analiza cadrelor BASEL I și BASEL III din punct de vedere teoretic cât și practic. De asemenea, s-a realizat o colectare detaliată a datelor financiare și a altor informații relevante despre BC MAIB SA pentru a se analiza indicatori cheie precum lichiditatea, solvabilitatea, rentabilitatea și riscul de credit. Această analiză a fost realizată prin intermediul unor metode de analiză financiară, precum raportarea indicatorilor financiari și analiza tendințelor.

ANNOTATION

on the master's thesis with the theme "**Evaluation of the Financial Stability of BC MAIB SA,**"
conducted by **Lucreția Lupașcu,**

Chișinău 2024

Thesis Structure: Introduction, Three Chapters, Conclusions and Recommendations, Bibliography consisting of 34 sources, 9 annexes, 64 pages of main text, 16 tables, and 15 figures

Keywords: Economic Stability, Bank, Supervision, Indicators, Banking System, Opportunities

The purpose of the master's thesis is to thoroughly evaluate and analyze the financial stability of the banking sector based on BC MAIB SA. Through this evaluation, a deeper understanding of the factors influencing the financial stability of the bank is sought, and the necessary measures for its consolidation are identified. The main purpose of the thesis is to provide a comprehensive analysis of the financial situation of BC MAIB SA, focusing on the main aspects that determine the institution's stability. This analysis includes the evaluation of liquidity, solvency, profitability, and other financial indicators relevant to highlight the performance and risks associated with the bank's activities.

The objectives of the thesis are to analyze and interpret the key financial indicators of BC MAIB SA, such as liquidity, solvency, profitability, and credit risk. This analysis will provide a detailed picture of the bank's financial performance and help identify areas of vulnerability or improvement. By identifying and highlighting aspects relevant to financial stability, the thesis will contribute to the development of banking policies and regulations in the Republic of Moldova. This contribution is crucial for the consolidation of the banking sector and ensuring a stable and sustainable financial environment in the country. Additionally, the main objective is to provide specific recommendations for improving the financial stability of BC MAIB SA, as well as for strengthening the banking sector in the Republic of Moldova as a whole. By identifying and addressing critical issues, the aim is to contribute to the sustainable growth and stability of the country's banking system.

The research methodology consists of using methods and calculation techniques, studying bibliographic sources, and analyses and syntheses to conduct the banking stability assessment.

Within the thesis, the analysis of BASEL I and BASEL III frameworks has been used both theoretically and practically. Additionally, a detailed collection of financial data and other relevant information about BC MAIB SA was conducted to analyze key indicators such as liquidity, solvency, profitability, and credit risk. This analysis was conducted through financial analysis methods, such as reporting financial indicators and trend analysis.

CUPRINS

<u>INTRODUCERE</u>	8
<u>I. Aspecte teoretice privind stabilitatea economico-financiară a sistemului bancar</u>	
<u>1.1 Aspecte generale privind stabilitatea financiar bancară</u>	9
<u>1.2 Riscurile ce afectează stabilitatea financiar bancară</u>	13
<u>1.3 Rolul supravegherii bancare pentru asigurarea stabilității economice</u>	26
<u>II. Definirea și analiza indicatorilor stabilității financiar bancare în cadrul BC MAIB SA</u>	
<u>2.1 Sistemul bancar al Republicii Moldova și caracteristica BC MAIB SA</u>	30
<u>2.2 Locul BC MAIB SA în sistemul bancar din Republica Moldova</u>	32
<u>2.3 Analiza indicatorilor ce influențează stabilitatea financiar bancară în cadrul BC MAIB SA</u> ..	36
<u>2.4 Evaluarea calității cadrului de supraveghere prin prisma asigurării stabilității sistemului bancar</u>	56
<u>III. Direcții de dezvoltare a supravegherii bancare și recomandări de îmbunătățire a stabilității financiare</u>	
<u>3.1 Provocările și oportunitățile supravegherii bancare în Republica Moldova</u>	62
<u>3.2 Direcții de dezvoltare a supravegherii bancare în Republica Moldova și în BC MAIB SA</u> ..	70
<u>3.3 Recomandări pentru îmbunătățirea stabilității bancare prin supravegherea bancară în BC MAIB SA și în Republica Moldova</u>	73
<u>CONCLUZII</u>	76
<u>BIBLIOGRAFIE</u>	78
<u>ANEXE</u>	
<u>1.Licența BC MAIB SA</u>	83
<u>2.Bilanțul contabil a BC MAIB SA 2022</u>	84
<u>3.Bilanțul contabil a BC MAIB SA 2023</u>	87
<u>4.Contul de Profit Pierdere a BC MAIB SA 2020</u>	89
<u>5.Contul de Profit Pierdere a BC MAIB SA 2021</u>	91
<u>6.Contul de Profit Pierdere a BC MAIB SA 2022</u>	93
<u>7.Contul de Profit Pierdere a BC MAIB SA 2023</u>	95
<u>8. Informații privind activitatea economico-financiară a BC MAIB SA 2020-2021</u>	97
<u>9. Informații privind activitatea economico-financiară a BC MAIB SA 2022-2023</u>	100

INTRODUCERE

Într-o lume în continuă schimbare, stabilitatea financiară a devenit o preocupare majoră pentru instituțiile bancare. În acest context, BC MAIB SA nu face excepție. Această lucrare își propune să analizeze evoluția stabilității bancare în cadrul MAIB. Ea reprezintă una dintre cele mai vechi și importante instituții financiar-bancare din Republica Moldova, jucând un rol crucial în economia țării.

Evoluția stabilității bancare în cadrul MAIB este deosebit de relevantă, având în vedere impactul său asupra sectorului bancar și asupra economiei în ansamblu.

În ultimii ani, sectorul bancar din Republica Moldova a trecut printr-o serie de schimbări și provocări semnificative. Stabilitatea financiară și încrederea în sistemul bancar au devenit priorități importante pentru autoritățile de reglementare și supraveghere, în contextul unor evenimente care au afectat încrederea publicului, cum ar fi fraudele bancare din 2014, sau și de mai curând confruntarea cu crizele economice provocate de Covid-19 și războiul din Ucraina. În acest context, evoluția stabilității bancare în cadrul MAIB este esențială pentru a înțelege cum a gestionat instituția presiunile și provocările din sectorul bancar moldovean. Analizând această evoluție, putem trasa o imagine mai clară a performanței MAIB în contextul economic și bancar actual.

Scopul acestei lucrări este de a examina evoluția stabilității bancare în cadrul MAIB, prin analiza principalilor indicatori și factori care au influențat această evoluție. Prin urmare, vom explora aspecte precum lichiditatea, solvabilitatea, rentabilitatea și riscul de credit în cadrul MAIB, în încercarea de a oferi o imagine comprehensivă a stării financiare și a stabilității instituției.

Această analiză este importantă nu doar pentru a înțelege situația actuală a MAIB, ci și pentru a extrage lecții și a formula recomandări pentru îmbunătățirea stabilității și performanței bancare în Republica Moldova în general. Prin identificarea punctelor tari și a vulnerabilităților, putem contribui la consolidarea sectorului bancar și la asigurarea unei creșteri economice stabile și durabile în viitor.

Întru realizarea scopului au fost formulate și realizate următoarele *sarcini*:

- Examinarea aspectelor teoretice privind stabilitatea financiară bancară, inclusiv influența riscurilor asupra ei;
- Determinarea rolului supravegherii bancare pentru asigurarea stabilității economice;
- Analiza sistemului bancar al Republicii Moldova și locul BC MAIB SA în el;
- Analiza indicatorilor ce influențează stabilitatea financiară bancară în cadrul BC MAIB SA;

- Evaluarea calității cadrului de supraveghere prin prisma asigurării stabilității sistemului bancar;

Drept urmare a realizării sarcinilor trasate au fost determinate:

- Provocările și oportunitățile supravegherii bancare în Republica Moldova
- Direcțiile de dezvoltare a supravegherii bancare în Republica Moldova și în BC MAIB SA
- Unele recomandări pentru îmbunătățirea stabilității bancare prin supravegherea bancară în BC

Prezenta lucrare are următoarea structură: introducere, trei capitole, concluzii

În primul capitol sunt prezentate aspectele teoretice privind stabilitatea economico-financiară a sistemului bancar, sunt evidențiate riscurile ce afectează stabilitatea financiar bancară și determinat rolul supravegherii bancare pentru asigurarea stabilității economice a unei bănci comerciale.

În capitolul 2 este prezentată analiza evoluția stabilității bancare în cadrul MAIB, evidențiind principalele tendințe și provocări întâmpinate de instituție în perioada recentă. În baza analizei a fost efectuată evaluarea calității cadrului de supraveghere prin prisma asigurării stabilității sistemului bancar

În capitolul 3 în baza analizei efectuate au fost formulate principalele direcții de dezvoltare a supravegherii bancare în Republica Moldova și a băncii comerciale BC MAIB SA, precum și unele recomandări pentru îmbunătățirea stabilității bancare prin supravegherea bancară în BC va fi însoțită de recomandări și concluzii relevante pentru sectorul bancar din Republica Moldova.

Bibliografie

1. MAMALIGA V., ȚURCAN R., Metodologia cercetării științifice: Note de curs. Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2022
2. BASNO, C., DARDAC, N. Management Bancar. București: Editura Economică, 2002. 271 p. ISBN 973-590-702-X.
3. BEDA, O., MATEOC-SÎRB, N., MOCANU, N., DRAGUȚA, S. Problemele stabilității financiare a băncilor comerciale în Republica Moldova. In: Economie și Sociologie, Revistă teoretico-științifică, INCE, Chișinău, 2015, nr. 4, pp. 49-54. ISSN 1857-4130.
4. Legea cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară nr. 209 din 12.10.2018. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 424-429 din 16.11.2018.
5. BAZAOCHI, Cătălina. Obiectivul, strategia și instrumentele politicii monetare a Republicii Moldova = Objective, strategy and instruments of the monetary policy of the Republic of Moldova. Coord. șt.: GOROBETȚ, Ilinca. In: Simpozion Științific al Tinerilor Cercetători, (7-8 aprilie 2023) [online]: Culegere de lucrări științifice. Ediția a 21-a. Chișinău: [S. n.], 2023, vol. 4, pp. 30-40. ISBN 978-9975-180-08-5.
6. BĂLAN, M., PERCIUN, Iu., PERCIUN, R. Sistemele de avertizare timpurie și stres-testele - tehnici complementare de estimare a stabilității financiare sistemice. In: Analele Institutului Național de Cercetări Economice. 2015, nr. 2, pp. 45-50. ISSN 1857-3630.
7. BEDA, O., MATEOC-SÎRB, N., MOCANU, N., DRAGUȚA, S. Problemele stabilității financiare a băncilor comerciale în Republica Moldova. In: Economie și Sociologie, Revistă teoretico-științifică, INCE, Chișinău, 2015, nr. 4, pp. 49-54. ISSN 1857-4130.
8. IONAȘ, Ana. Influența reglementării sectorului financiar asupra stabilității financiare. In: Creșterea economică în condițiile globalizării, Ed. 16, 12-13 octombrie 2022, Chișinău. Chisinau, Moldova: INCE, 2022, Ediția 16, Vol.2, pp. 231-238. ISBN 978-9975-3583-9-2. DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.III.2022.16.19>
9. TABURCEANU, Sergiu. Banca Centrală și rolul acesteia în asigurarea supravegherii bancare. In: Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova: . Științe ale naturii și exacte. Științe economice, 15 septembrie 2020, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2020, SNE, SE, pp. 254-257. ISBN 978-9975-152-26-6. ISSN 1857-3665.

10. MĂRGINEANU, Aureliu, BĂNCILĂ, Natalia. Implicațiile sectorului bancar în asigurarea stabilității financiare. In: Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere, Ed. 18, 28 octombrie 2022, Iași, România. Iași, România: Performantica, 2022, Vol.42, pp. 289-298. ISSN 2971- 8740 ISSN- L 2971- 8740.
11. MANOLE, Tatiana, BÎRCA, Iulita. Evaluarea riscului în sistemul bancar în contextul comitetului BASEL. In: Creșterea economică în condițiile globalizării, Ed. 16, 12-13 octombrie 2022, Chișinău. Chisinau, Moldova: INCE, 2022, Ediția 16, Vol.2, pp. 66-76. ISBN 978-9975-3583-9-2. DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.III.2022.16.5>
12. <https://maib.md/files/2018/8/8/informatie-privind-descrierea-strategiei-gestionarii-riscurilor/informatie-privind-descrierea-strategiei-gestionarii-riscurilor.pdf>
13. H O T Ă R Ă R E pentru aprobarea Regulamentului cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizat nr. 113 din 24 mai 2018 (în vigoare din 30.07.2018), Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.183-194 din 08.06.2018, art.903, disponibil <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-tratamentul-riscului-operational-pentru-banci-potrivit-abordarii>
14. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995 (în vigoare 12.10.1995) Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova NR. 56-57 art. 624 din 12.10.1995, disponibil <https://www.bnm.md/ro/content/lege-cu-privire-la-banca-nationala-moldovei-nr-548-xiii-din-21071995>
15. LEGE Nr. 209 din 12.10.2018 cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară Publicat : 16.11.2018 în Monitorul Oficial Nr. 424-429 art Nr : 668, disponibil <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=377939>
16. Bejan, A. (2021). Perfecționarea cadrului de supraveghere în scopul menținerii stabilității sistemului bancar din Republica Moldova. Teză de doctor în științe economice.
17. POSTOLACHE (DOGOTARI), Victoria. Aprecierea influenței instrumentelor politicii monetare asupra stabilității financiare. In: Проблемы и вызовы экономики региона в условиях глобализации , Ed. 8, 22 decembrie 2022, Comrat. Comrat, Republica Moldova: Tipografia "Centrografic", 2022, Editia 8, pp. 114-120. ISBN 978-9975-3526-4-2..
18. BEJAN, A. Supravegherea macroprudențială - element cheie în asigurarea stabilității sistemului bancar. In: Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Băncile în

- economia concurenței, incertitudinii, inovării și integrării”, 19 aprilie 2013, vol. 2, pp. 149-152. ISBN 978-9975-75-673-0.
19. BEJAN, A. Evaluarea conformității cadrului de supraveghere bancară din Republica Moldova cu principiile Basel în vederea supravegherii bancare efective. In: Conferința Științifică Internațională „60 de ani de învățământ economic superior în Republica Moldova: Prin 134 inovare și competitivitate spre progres economic”, 27-28 septembrie 2013, vol. 2, pp. 140- 144. ISBN 978-9975-75-674-7.
 20. BNM. Informații privind sectorul bancar [online].. Disponibil: [http://bnm.md/search?partitions\[0\]=674&post_types\[674\]\[0\]=846](http://bnm.md/search?partitions[0]=674&post_types[674][0]=846)
 21. BNM. Informație privind activitatea economico-financiară a băncilor din RM [online]. Disponibil: <http://bnm.md/bdi/pages/reports/drsb/DRSB1.xhtml?id=0&lang=ro>
 22. [https://ir.maib.md/ro/results_centre?filter\[from_month\]=5&filter\[from_year\]=2022&filter\[to_month\]=4&filter\[to_year\]=2024](https://ir.maib.md/ro/results_centre?filter[from_month]=5&filter[from_year]=2022&filter[to_month]=4&filter[to_year]=2024)
 23. Financial Soundness Indicators: Compilation Guide, March 2006, IMF, ISBN 1-58906-401-0, 290 p. (<http://www.imf.org/external/pubs/ft/fsi/guide/2006/index.htm>)
 24. CIUMAC, Daniela. Îmbunătățirea evaluării sectorului bancar prin metode de rating. In: Interuniversitaria, 23 aprilie 2021, Bălți. Bălți, Republica Moldova: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2021, Ediția 17, Vol.2, pp. 252-257. ISBN 978-9975-50-266-5.
 25. Iovu A. Strategia securității naționale: recomandări pentru procesul de implementare. Institutul de Politici Publici. Chișinău, 2011 [accesat 12 iunie 2016]. Disponibil: <https://www.google.com/search?q=strategia+securitatii+nationale+Institutul+de+Politici+Publice&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b>
 26. GÎRLEA, Mihail, ȘTEFANIUC, Olga. Problematika securității bancare asupra optimizării modelului de afaceri în cadrul băncii. In: The Collection. : Economic security in the context of sustainable development, Ed. 1, 10 decembrie 2021, Chisinau. Bălți, Republica Moldova: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2021, Ediția 1, pp. 164-175. ISBN 978-9975-155-01-4
 27. PERCIUN, Rodica. Managementul stabilității financiare sistemice în contextul asigurării securității economice a Republicii Moldova. Specialitatea: 521.03-Economie și management în domeniul de activitate: Teza de doctor habilitat în științe economice. 2017. PhD Thesis.
 28. PERCIUN, R. Considerațiuni privind stabilitatea financiară a statului: cazul Republica Moldova. In: Economie Financiară și Monetară – EFM 2013: conferința internațională

- 139 anuală. 25 octombrie 2013. Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române. București, pp. 138-147. ISSN 2344-3642.
29. TILTU, Natalia. Reformarea activității de supraveghere bancară în Republica Moldova în contextul de integrare în Uniunea Europeană. In: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. 2023. p. 270-276.
30. CLICHICI, Dorina. Particularitățile supravegherii prudențiale actuale a sistemului bancar al RM în contextul asigurării securității financiare a statului. 2011.
31. CIOBU, Stela; KLIPPERT, Elizaveta. Perfecționarea procedurilor de elaborare și implementare a reglementărilor bancare în Republica Moldova în contextul integrării europene. *Analele Științifice ale Academiei de Studii Economice din Moldova*, 2014, 1: 287-299.
32. GUȘTIUC, Andrei. Reforma bancară din Republica Moldova și impactul asupra securității financiar-bancare. In: *Dezvoltarea cadrului juridic al Republicii Moldova în contextul necesităților de securitate și asigurarea a parcursului european*. 2018. p. 67-76.
33. <https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2023>
34. <https://mises.ro/articole/bancile-centrale-i-sistemul-de-free-banking-cu-rezerve-fracionare/>
35. <https://www.bnm.md/ro/content/stabilitate-financiara>